

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Vasile TIMIȘ

Ionica-Viorica POPA
Simona CĂPRESCU

Florian POPA
Ionița TIMIȘ

Religie

Cultul ortodox

Manual pentru clasa a **6**-a

EDITURA CD PRESS
www.cdpress.ro

Ce învățăm în clasa a VI-a la disciplina *Religie*?

Salut!

**Suntem tot noi,
Maria și Andrei.**

Ne-am cunoscut
în clasa a V-a.
Iată câteva repere
pentru colegii noștri
din clasa a VI-a, despre ce
vom învăța în acest an.

Cu multă bucurie vom cunoaște
Țara pe unde a pășit Mântuitorul
Hristos, cum S-a născut, cum a copilărit
și cum a fost botezat. Vom afla despre
învățăturile și faptele Sale mântuitoare,
despre jertfa Sa pe Cruce, din iubire
pentru noi, precum și despre
Învierea și Înălțarea Sa la cer.

Vom descoperi minuni uimitoare,
în urma cărora oamenii și-au arătat recunoș-
tința, și-au schimbat viața, aducând mărturie
celorlalți despre credința în Iisus Hristos.
Vom lua ca exemple comportamentul
recunoscător al omului vindecat de lepră,
răbdarea bolnavului de la Vitezda și
hotărârea lui Zaheu de a-și schimba viața.

Vom învăța care este rolul rugăciunii
în familie, cum să ne rugăm pentru ceilalți
și care este rugăciunea lăsată de
Înșuși Domnul Iisus Hristos.
Vom afla cât de importante sunt
împăcarea, iertarea și respectul, dar și cum
să ne arătăm iubirea prin milostenie.

Ne vom bucura de tradițiile religi-
oase și populare, întâlnite în țară și
în străinătate de Crăciun și de Paști.
Împreună vom păși, cu ajutorul
pelerinajelor și al procesiunilor,
prin locuri importante pentru
dezvoltarea noastră spirituală.

Un an școlar binecuvântat!

Cuprins

Prezentarea manualului / 6

Competențe specifice	Unități de învățare	Leții	Subtitluri, în conformitate cu programa școlară
1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2	AM ÎNVĂȚAT ÎN CLASA A V-A / 9	Recapitulare inițială / 9 (Auto)Evaluare inițială / 10	
1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 3.1	Unitatea 1 DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUT OMULUI / 11 	L.1: Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos / 12 L.2: Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos / 15 L.3: Botezul Domnului / 18 L.4: Iisus Hristos, Învățătorul lumii / 21 L.5: Iisus Hristos, Mântuitorul lumii / 24 L.6: Înălțarea Domnului Iisus Hristos / 27 Recapitulare / 30 (Auto)Evaluare / 32	Aspecte geografice și istorice; aspecte generale privind viața religioasă, socială și familială a evreilor Buna Vestire; Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos; Sfânta Fecioară Maria – Născătoarea de Dumnezeu Viața și predica Sfântului Ioan Botezătorul; Botezul Domnului Alegerea Apostolilor; învățarea directă, prin pilde și prin minuni; marea poruncă a iubirii; iubirea față de toți semenii Pătimirile, jertfa pe Cruce, moartea și Învierea Domnului; deschiderea raiului pentru toți oamenii Înălțarea Domnului la cer și trimiterea Duhului Sfânt; misiunea Apostolilor și a urmașilor acestora; prezența Mântuitorului Hristos în Sfânta Liturghie
1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2	Unitatea 2 IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI / 33 	L.1: Mărturii despre ajutorul primit de la Dumnezeu / 34 L.2: Recunoștința pentru binele primit / 37 L.3: Efortul pentru schimbarea vieții / 40 L.4: Mărturisirea credinței în Iisus Hristos / 43 Recapitulare / 46 (Auto)Evaluare / 48	Ajutorul primit în diferite situații ale vieții; importanța mărturisirii ajutorului primit; exemple biblice – vindecarea celor doi orbi/ vindecarea slăbănogului de la Vitezda Exprimarea recunoștinței față de părinți, față de colegi și semeni; exemple biblice – mulțumirea adusă de leprosul vindecat Importanța autocunoașterii și nevoia de îndrumare duhovnicească; rolul rugăciunii și al spovedaniei; exemple biblice – Sfântul Apostol Matei/Zaheu Apostolii, modele de mărturisire a credinței; exemple biblice: potolirea furtunii pe mare/pescuirea minunată/mărturisirea lui Petru și cea a lui Toma, înainte și după Înviere; exprimarea credinței în viața de zi cu zi
1.2; 1.3; 2.1; 3.1; 3.2	Unitatea 3 VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII / 49 	L.1: Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine / 50 L.2: Rugăciunea „Tatăl nostru” / 54 L.3: Iertarea, semn al bunătății sufletești / 58 L.4: Milostenia, manifestare a iubirii față de semeni / 62 Recapitulare / 66 (Auto)Evaluare / 68	Rolul rugăciunii; rugăciunea în familie; exemple de rugăciuni pentru sine, pentru membrii familiei și pentru semeni; pilde despre puterea rugăciunii – Pilda vameșului și a fariseului/lair/femeia cananeeancă Semnificație, explicare, contexte de rostire Rolul împăcării și al iertării în relațiile cu Dumnezeu, cu sine și cu semenii; cuvintele Mântuitorului despre iertare; Pilda celor doi datornici; dragostea, respectul și iertarea în familie Semnificație, rol, modalități de împlinire; înmulțirea pâinilor și a peștilor, darul oferit de un copil/ transformarea apei în vin la nunta din Cana, prin mijlocirea Maicii Domnului
1.2; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3	Unitatea 4 VIAȚA COMUNITĂȚII ȘI SĂRBĂTORILE CREȘTINE / 69 	L.1: Tradiții de Crăciun și de Paști / 70 L.2: Pelerinaje și procesiuni creștine / 73 Recapitulare / 76 (Auto)Evaluare / 77	Tradiții religioase și populare în România și în străinătate Rolul pelerinajelor și al procesiunilor; locuri importante de pelerinaj; sfinți români și cinstirea lor
1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.1; 3.2; 3.3	AM ÎNVĂȚAT ÎN CLASA A VI-A / 78	Recapitulare finală / 78 (Auto)Evaluare finală / 79	
		Fișa Observ. Apreciez. Evoluez. Răspunsuri / 80	

Metode complementare de evaluare	
Portofoliu: 13 / 14 / 17 / 20 / 23 / 26 / 28 Investigație / 14, 23 Proiect: <i>Pe urmele Mântuitorului Hristos în Țara Sfântă</i> / 31 Fișa <i>Observ. Reflectez. Evoluez</i> / 32	
Portofoliu: 39 / 41 / 42 / 44 / 45 Investigație / 41 Fișa <i>Observ. Reflectez. Evoluez</i> / 48	
Portofoliu: 53 / 57 / 61 / 65 Fișa <i>Observ. Reflectez. Evoluez</i> / 68	
Investigație / 72 Portofoliu / 75 Fișa <i>Observ. Reflectez. Evoluez</i> / 77	

Competențele pe care le vei dezvolta la orele de Religie

Competențe generale

1 Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

2 Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

3 Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Competențe specifice

1.1 Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și activitatea Mântuitorului Iisus Hristos, pe baza textelor biblice

1.2 Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale

1.3 Selectarea de informații adecvate din surse și cu mijloace variate, pe teme cu relevanță moral-religioasă

2.1 Prezentarea unor modele spirituale, pe baza textelor biblice, religioase, literare studiate

2.2 Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios

3.1 Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității

3.2 Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase

3.3 Analizarea rolului diferitelor sărbători și tradiții religioase în viața personală și a comunității, cu identificarea de elemente de specificitate pentru diferite comunități

**PAGINĂ DE DESCHIDERE
A UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE**

**Numărul
unității de învățare**

**Titlul
unității de învățare**

Titlurile lecțiilor

**Imagine reprezentativă
pentru tema unității**

Detalii despre proiect

PAGINI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

**Text-suport pentru învățarea
noilor conținuturi**

Repere pentru suflet
Descoperi ideile principale
din textul de bază.

**Numărul și
titlul lecției**

**Imagine
sugestivă
pentru tema
lecției**

Dicționar
Explorezi noi
cuvinte. Îți
îmbogățești
vocabularul.

**Din înțelesurile
textului**
Răspunzi la
principalele
întrebări de
înțelegere a
textului-suport.

**Exersezi cu
bucurie**
Exersezi, prin
activități varia-
te, principalele
noțiuni ale
lecției.

**Manualul
digital**
Ești invitat să
descoperi o
serie de activi-
tăți multime-
dia interactive.

Reflectezi!
Rubrică de
analiză și in-
trospecție

Marcaj care indică prezența a cel puțin unui tip de AMII pe pagina dublă deschisă a manualului digital

Portofoliul conține o colecție de fișe, desene, investigații etc. pe care le strângi pe parcursul anului școlar.

Îți amintești și exersezi, cu ajutorul schemelor recapitulative și al exercițiilor propuse, tot ceea ce ai studiat pe parcursul unității de învățare.

Recapitulare

Unitatea 1

Dumnezeu Se face cunoscut omului

Aminteste-te!

Răspunde la următoarele întrebări:

- Cum se numește țara în care S-a născut și a trăit Domnul Iisus Hristos?
- Cum este numită fecunda Maria datorită faptului că a rămas pe Fiul lui Dumnezeu?
- Ce mare mirare s-a produs la Botezul Domnului?
- De ce Buză Pristos este numit în Evanghelia lui Matei?
- Care sunt evenimentele importante în viața de Măntuitorul Hristos după ce a intrat în Ierusalim?
- Cum este ales orginii în Evangeia Domnului?
- Ce este tot la 40 de zile de la învierea Domnului?
- Când s-a înălțat în ceruri?
- Care sunt urmași Sfântului Duh?

Activitate în grup: Motivează-ți colegii împărți în șapte grupe și creați un tabel cu mai multe secțiuni. Pentru aceasta, aveți nevoie de câte o coală de flipchart, cartof/markere, pixuri, creioane, mâgă.

Intrebare: Împarțitați în șapte grupe și creați un tabel cu mai multe secțiuni. Pentru aceasta, aveți nevoie de câte o coală de flipchart, cartof/markere, pixuri, creioane, mâgă.

Intrebare: Împarțitați în șapte grupe și creați un tabel cu mai multe secțiuni. Pentru aceasta, aveți nevoie de câte o coală de flipchart, cartof/markere, pixuri, creioane, mâgă.

Intrebare: Împarțitați în șapte grupe și creați un tabel cu mai multe secțiuni. Pentru aceasta, aveți nevoie de câte o coală de flipchart, cartof/markere, pixuri, creioane, mâgă.

(Auto)Evaluare

Unitatea 1

Dumnezeu Se face cunoscut omului

1. Stabilește, în cart, corespondența dintre cele două coloane, după model.

1. Iosif	1. Născutarea de Dumnezeu
2. Fecunda Maria	2. Tasa Sfântă
3. Buna Vestire	3. Botezul Domnului
4. Iosif la 12 ani	4. Sfânta Euharistie
5. Sfântul Ioan Botezătorul	5. Înălțarea Domnului
6. Epifanie	6. Întruparea Domnului
7. Învierea lui Iisus	7. Anunțarea Sfântului Duh
8. Cina cea de Tână	8. Pilde și mirare
9. Dumneșcu	9. Învierea Domnului
10. Muntele Mălăieș	10. Înălțarea Domnului
11. Grădina Ghetsemani	11. Învierea lui Iisus

2. Realizează, în cart, un tabel asemănător celui de mai jos și completează-l cu două elemente corespunzătoare fiecărui eveniment dat, după model.

Eveniment	În țara	În țara	În țara	În țara	În țara	În țara
	în țara	în țara	în țara	în țara	în țara	în țara

3. Alcătuește un text, de aproximativ 10 rânduri, în care să prezinți importanța lui în viața noastră. Titlul cu Dumnezeu este obligatoriu, ajută-te de modelul lui din Evangeia, adică care se referă pește trei comenzi ca și plovăne botezătoare și învierea în înălțarea textului, vei avea în vedere:

- 1) să vă prezinți ce este vorba despre text;
- 2) să prezinți două aspecte de comportament subliniate;
- 3) să faci legătura între lucrurile din text și punctul lui Dumnezeu.

Rezolvi cerințele propuse pentru a-ți aprecia singur/singură progresul obținut la orele de Religie.

Apreciezi sarcinile rezolvate corect, verificând o parte din răspunsuri la pagina 80. Reflectezi asupra unor aspecte legate de rezultatele autoevaluării.

Titlul proiectului

Detalii despre proiect
Cu ajutorul unor repere formulate sub forma întrebărilor, afli cum poți participa activ și cum poți aprecia dacă proiectul a avut succes în comunitate.

PROIECT

Pe urmele Mântuitorului Hristos în Țara Sfântă

CE proiect veți organiza?
Proiectul urmărește o călătorie virtuală în Țara Sfântă, pe urmele Mântuitorului, unde Acesta a săvârșit mirare și a transmis cuvântul Său mântuitor.

CINE se va implica?
Proiectul va fi organizat de elevii și profesorii, în colaborare cu părinții, președinții din parohii și membrii comunității parohiale.

CÂND se va desfășura și cât timp va dura proiectul?
Proiectul se va desfășura pe parcursul întregului an școlar.

UNDI se vor desfășura activitățile?
Activitățile se vor desfășura atât în școală și în parohii, cât și în biserica parohială.

CUM se va organiza proiectul?
În cadrul proiectului, se vor desfășura următoarele activități:
1) Împărțitați în trei echipe: elevii vor prezenta, la alegere, una dintre cele trei țări:
- Localitatea Iosif Sfânt
- Muntele Mălăieș
- Apa din Țara Sfântă
2) Fiecare echipă va realiza câte o prezentare PowerPoint cu titlu adecvat, pentru realizarea acestei prezentări, vor fi utilizate toate materialele conform cu temele săptămânale de la orele de Religie, precum și imagini/clipuri descoperite pe site-ul Google Earth, la adresa web: <http://www.google.com/earth/>.
3) Dacă se va introduce localitatea Mălăieș, apoi se vor posta informații relevante, prezentate în fișele din dreapta imaginii de mai jos, după model.

CÂND și CUM se va evalua proiectul?
1) Elevii vor expune prezentările PowerPoint la școală, la biserica, în fața părinților și a comunității parohiale.
2) Evaluarea proiectului se va face după un punctaj stabilit anterior cu profesorii. Membrii juriului vor fi președinții și reprezentanții ai parohiei și ai parohiei. La finalul proiectului, se vor realiza chestionare, interviuri, articole pentru revista școlii, fotografii pentru albumul de pe site-ul școlii.

Fișă Observ. Apreciez. Evoluez

La pagina 80 se găsește modelul de fișă Observ. Apreciez. Evoluez, corespunzătoare fiecărei unități de învățare. Totodată, fiecare fișă poate fi descărcată și printată din manualul digital, la finalul fiecărei unități de învățare. Citești cu atenție fiecare afirmație din fișă și îți manifesti acordul sau dezacordul în legătură cu aceasta. În funcție de aprecierea ta, bifezi una dintre cele trei casete corespunzătoare fiecărui emoticon: acord, indecis/indecisă, dezacord.

AFIRMAȚII	Răspunsul meu este ...		
	Acord	Indecis/indecisă	Dezacord
a. Am învățat despre istoria și geografia Țării Sfinte, locul ales de Dumnezeu, în care L-a trimis pe Fiul Său în lume să Se nască pentru mântuirea noastră.	☒	☐	☐
b. Am identificat persoanele sfinte care au avut un rol important în viața lui Iisus Hristos.	☐	☐	☐
c. Am exprimat opinii cu privire la Nașterea smerită a Domnului și la Botezul Său în râul Iordan.	☐	☐	☐
d. Am participat la proiectul „Pe urmele Mântuitorului”, unde am adunat informații despre evenimentele și minunile petrecute în locurile reprezentative din Țara Sfântă.	☐	☐	☐
e. Am analizat legătura dintre evenimentele mântuirii noastre, începând cu Buna Vestire, apoi continuând cu Nașterea, cu Botezul, Fatimile, Moartea Domnului și închinarea la înălțarea Domnului.	☐	☐	☐
f. Am reflectat asupra pildeilor și minunilor săvârșite de Domnul Iisus Hristos, din rubric pentru noi.	☐	☐	☐
g. Mi-am îmbogățit vocabularul cu noi cuvinte.	☐	☐	☐
h. Am colaborat foarte bine cu ceilalți colegi la activitățile pe grupe.	☐	☐	☐
i. Au existat aspecte pe care nu le-am înțeles, pentru care am avut nevoie de explicații suplimentare.	☐	☐	☐

Cu un singur **click pe copertă** sau **prin simpla atingere** a acesteia (pe tabletă/telefon), pătrunzi în minunata lume a manualului digital. Aici vei descoperi numeroase **activități multimedia interactive de învățare (AMII)** legate de tema lecției. Acestea sunt evidențiate în varianta digitală și în cea tipărită prin simbolurile următoare: .

Pagina principală a manualului digital

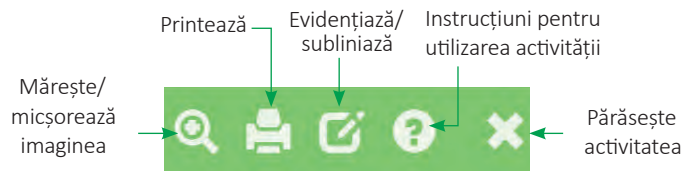
Coperta digitală a manualului

Activități digitale statice   Activități digitale animate   Activități digitale interactive

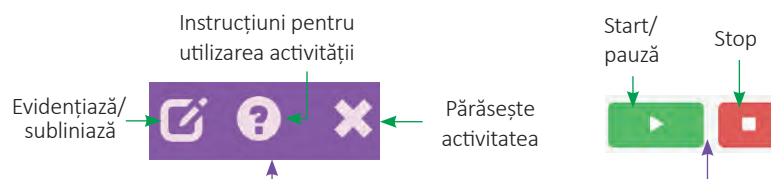
Pagini în miniatură   Cuprins

© 2023

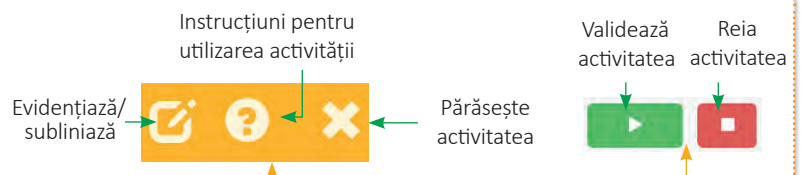
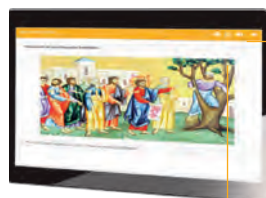
- AMII STATICE**
- ilustrații
  - fișe de lucru pentru *portofoliu*

- AMII ANIMATE**
- materiale video

- AMII INTERACTIVE**
- exerciții
  - jocuri
  - teste de evaluare

Amintește-ți!

Dumnezeu Se face cunoscut omului

Dumnezeu a creat lumea nevăzută (spirituală, a îngerilor) și lumea văzută.

- Adam și Eva au format prima familie.
- Noe și Avraam erau prietenii lui Dumnezeu.
- Iosif este un model de iertare.
- Moise a primit de la Dumnezeu Decalogul.
- David este strămoșul Mântuitorului Iisus Hristos.

Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului

Decalogul cuprinde zece porunci care ne călăuzesc în viață.

- Profeții erau oameni drețiți care au răspuns chemării lui Dumnezeu.

• Credința este o virtute care se manifestă prin cuvânt și fapte.

- Omul îi slujește lui Dumnezeu prin calitățile sale.

Cele zece porunci

1. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să nu ai alți dumnezei afară de Mine!
2. Să nu-ți faci chip cioplit și niciun fel de asemănare a niciunui lucru, să nu te închini lor, nici să le slujești!
3. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert!
4. Adu-ți aminte de ziua odihnei, ca să o sfințești!
5. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ!
6. Să nu ucizi!
7. Să nu fi desfrânat!
8. Să nu fur!
9. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelei tău!
10. Să nu dovedești nimic din câte are aproapele tău! (Ieșire 20, 2-17)

Viața creștinului împreună cu semenii

Respectul reprezintă cinstea pe care o acordăm lui Dumnezeu și oamenilor.

- Moise și-a slujit poporul eliberându-l din robie.
- Ajutorul oferit semenilor este expresia manifestării iubirii omului față de Dumnezeu.
- Îl facem cunoscut pe Dumnezeu semenilor prin dialogul despre credință.

Viața comunității și sărbătorile creștine

Sărbătorile ne oferă prilejul de a fi în comuniune cu Dumnezeu și cu semenii.

- Obiceiurile tradiționale unesc sărbătorile religioase cu cele laice.

Istoria omenirii începe cu crearea lumii nevăzute și a celei văzute, continuând cu crearea primilor oameni. Apoi, Dumnezeu a pregătit lumea prin profeți pentru primirea lui Mesia.

1 Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor afirmații, după model.

- A / F** a) Dumnezeu a creat lumea din iubire, așezându-l pe om în centrul creației Sale.
- A / F** b) Lumea văzută a fost creată în următoarea ordine: crearea luminii, a omului, a bolții cerești, a vegetației, a ființelor din ape și din văzduh, a animalelor și a stelelor.
- A / F** c) Noe și Avraam au fost prietenii lui Dumnezeu, deoarece erau oameni drețiți, ascultători și credincioși.
- A / F** d) Iosif, cu toate că era un om bun și iertător, s-a răzbunat pe frații lui pentru că l-au vândut ca sclav în Egipt.
- A / F** e) Patriarhii Avraam, Isaac și Iacov au fost părinții poporului ales, din care, mai târziu, s-a născut Mântuitorul Hristos.
- A / F** f) Isaia, Ieremia, Iezechiel, Daniel și David au profetizat despre Domnul Iisus Hristos.
- A / F** g) Moise a primit tablele Legii, cu cele zece porunci, pe Muntele Sinai.

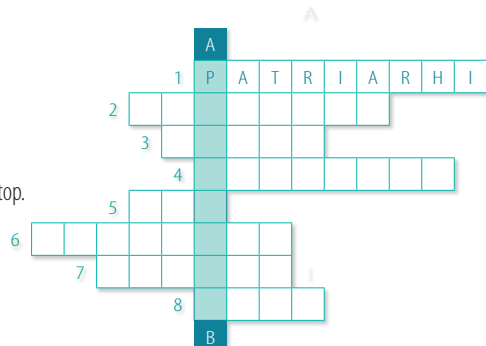
2 Transcrie în caiet, apoi completează spațiile punctate, folosind cuvintele din paranteză, după model.

(ființe, drețiți, a vorbit, prima familie, Părințele, a prevesti, Hristos, David, chipul)

Dumnezeu este Părințele nostru iubitor. Îngerii sunt ... spirituale, care îl laudă neîncetat. Omul a fost creat după ... lui Dumnezeu cu scopul de a ajunge la asemănarea cu El. Adam și Eva au format ... în Eden. Moise este omul care .... cu Dumnezeu. Profeții sunt oameni .... aleși de Dumnezeu, care aveau darul de ... cele viitoare. Regele ... a fost strămoșul după trup al Domnului Iisus Hristos. Iona a stat în pântecul unei pește mare, precum ..., timp de trei zile, în mormânt.

3 Pe baza afirmațiilor următoare, vei putea completa rebusul de mai jos și vei descoperi pe coloana A-B modele de credință din Vechiul Testament, după model.

1. Nume dat părinților poporului ales, începând cu Avraam. *Patriarhi*
2. Semnul legământului lui Dumnezeu cu oamenii după potop.
3. A eliberat poporul din robia egipteană.
4. Tânăra curată, profetă de Isaia, aleasă de Dumnezeu să-L nască pe Fiul Său.
5. A salvat omenirea și vițuitorii de la potop.
6. Prevestire despre Hristos; prorocie.
7. Profet aruncat în groapa cu lei și salvat de Dumnezeu pentru credința sa.
8. A fost ridicat la cer într-un car de foc.

1 Alege varianta corectă de răspuns, conform modelului. Transcrie soluțiile în caiet.

- I. Prima dată Dumnezeu a făcut:
- a) lumea văzută;
  - b) lumea nevăzută (a îngerilor);**
  - c) lumea văzută și lumea nevăzută.
- II. Rolul îngerilor a fost:
- a) de a-L lăuda și de a-l sluji lui Dumnezeu neîncetat;
  - b) de a admira frumusețile creației;**
  - c) de a desăvârși creația lui Dumnezeu.
- III. Decalogul primit de către Moise reprezintă:
- a) legi politice după care se conducea poporul;
  - b) legi morale, pentru omenire, valabile și astăzi;**
  - c) legi civile.
- IV. Psalmii regelui David sunt:
- a) imnuri religioase;
  - b) texte de înțelepciune;**
  - c) istorisiri despre poporul ales.
- V. Iona a fost trimis să mărturisească pocăința și pe Dumnezeu în:
- a) cetatea Ierihonului;
  - b) cetatea Ninive;**
  - c) cetatea Ierusalimului.
- VI. Profeții erau:
- a) conducători de oști în lupte;
  - b) drepti și credincioși lui Dumnezeu;**
  - c) cititori în stele.
- VII. Sărbătoarea întemeierii Bisericii creștine este celebrată:
- a) de Înălțarea Domnului la cer;
  - b) de Pogorârea Duhului Sfânt;**
  - c) pe 1 Decembrie, de Ziua Națională.

2 Transcrie, apoi completează spațiile libere, folosind cuvintele indicate între paranteze, după model.

(zece, abate, David, Ieremia, poporul, Betleem, și-a iertat, chemării, țărâni, a mijlocit)

1. Iosif și-a iertat frații, dăruindu-le cele mai bune țărâni ale Egiptului să le stăpânească.
2. Moise și-a slujit ..., eliberându-l din robia egipteană, și ... pentru el înaintea lui Dumnezeu.
3. Decalogul cuprinde ... porunci călăuzitoare date omului pentru a nu se ... de la calea binelui.
4. Samuel și ... au răspuns ... lui Dumnezeu, pentru a-L mărturisi înaintea oamenilor.
5. Strămoșul Mântuitorului este ... din ..., care a fost al doilea rege al poporului ales.

3 Scrie un text de aproximativ zece rânduri despre respectul față de părinți, pornind de la porunca a V-a din Decalog: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeul tău ți-l va da ție” (Leșirea 20, 12).

În redactarea textului, vei ține seama de următoarele aspecte:

- a) notează cel puțin trei modalități de manifestare a respectului față de părinți;
- b) asociază ascultarea de părinți cu ascultarea de Dumnezeu;
- c) scrie cel puțin două sfaturi pe care le-ai primit de la părinții tăi;
- d) dă dovadă de creativitate și originalitate.

GRILĂ DE (AUTO)EVALUARE

Total ex. 1: 3 puncte

I – model

II-VII – 0,5 puncte

Total ex. 2: 2 puncte

1 – model

2-5 – 0,5

Total ex. 3: 4 puncte

a) – 1 punct (manifestarea ascultării față de părinți)

b) – 1 punct (ascultarea de părinți este lege pentru noi)

c) – 1 punct (două sfaturi primite de la părinți)

d) – 1 punct (creativitate și originalitate)

Total puncte: 10

1 punct din oficiu

Te invit să verifici la pagina 80 dacă ai răspuns corect la test. Pentru autoevaluare, reflectează asupra următoarelor aspecte:

1. Prin rezolvarea acestor sarcini, am învățat ...
2. Pe parcursul realizării sarcinilor, am întâmpinat dificultăți la ...
3. Cred că mi-aș îmbunătăți performanța dacă ...
4. Am fost impresionat/ă pozitiv de ...
5. Cred că activitatea mea poate fi apreciată cu nota ...

Unitatea I

■ Nașterea Domnului, Biserica „Schimbarea la Față a Domnului de pe Muntele Tabor”, Israel

Dumnezeu Se face cunoscut omului

Lecția 1 | Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos | 12

Lecția 2 | Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos | 15

Lecția 3 | Botezul Domnului | 18

Lecția 4 | Iisus Hristos, Învățătorul lumii | 21

Lecția 5 | Iisus Hristos, Mântuitorul lumii | 24

Lecția 6 | Înălțarea Domnului Iisus Hristos | 27

Recapitulare | 30

Proiect | 31

(Auto)Evaluare | 32

Descoperă la pagina 31 proiectul *Pe urmele Mântuitorului Hristos în Țara Sfântă*. Activitățile din cadrul proiectului se vor derula pe parcursul întregului an școlar. Participă împreună cu ceilalți colegi/celelalte colege la realizarea acestui proiect.

Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos

■ Țara Sfântă

■ Iisus Hristos, mozaic, Sfânta Sofia, Constantinopol

Dicționar

dulgherie: meserie de prelucrare a lemnului

Israel: țara a primit numele ultimului patriarh biblic, Iacov, numit de Dumnezeu Israel; bărbatul care L-a văzut pe Dumnezeu

jertfă: ofrandă adusă drept mulțumire și slăvire a lui Dumnezeu la templu, sub formă de animale, păsări, cereale, pâine și vin
sinagogă: casă de rugăciune

Israel sau Țara Sfântă este pământul făgăduit de Dumnezeu lui Moise și locul unde S-a născut Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Mesia cel mult așteptat. Aici, El și-a desfășurat activitatea publică, propovăduind neobosit Împărăția lui Dumnezeu, pentru mântuirea noastră, a tuturor.

Geografic, țara se învecina la nord cu Fenicia și Siria, la sud cu Deșertul Arabic, la est cu Deșertul Sirian și la vest cu Marea Mediterană. Ținutul avea trei provincii. În sud era **Iudeea**, cu cetatea Betleem – locul nașterii Mântuitorului – și cu **cetatea Ierusalimului**, unde Domnul S-a jertfit pentru noi. Apoi, **Samaria** – în centru, cu cetatea Sichem, iar în nord – **Galileea**, unde și-a început misiunea Iisus Hristos. Astăzi, pot fi vizitate, împreună cu Nazaretul – locul în care a copilărit Domnul, Cana – locul în care a fost făcută prima minune – și Capernaum.

Teritoriul Țării Sfinte cuprindea zone de munte, de șes, văi fertile și ape. **Râul Iordan**, în care a fost **botezat Mântuitorul Hristos** de către Sfântul Ioan, străbate și astăzi Țara Sfântă, de la nord la sud. Lacul Ghenizaret, numit și Marea Galileii, este cunoscut pentru pescuirea minunată, potolirea furtunii și mersul pe apă al Domnului Iisus.

În Galileea se află **Muntele Tabor**, unde Domnul S-a schimbat la Față, iar în Iudeea se găsește Muntele **Măslinilor**, de unde Hristos S-a înălțat la cer. În valea dintre Ierusalim și Muntele Măslinilor se află **Grădina Ghetsimani**, unde Mântuitorul, după Cina cea de Taină, a petrecut noaptea în rugăciune și a fost prins de oamenii de la templu.

Din punct de vedere istoric, în vremea Mântuitorului, Țara Sfântă se afla sub stăpânirea Imperiului Roman, având ca împărat pe Caesar Augustus, iar la Ierusalim, un conducător local, pe regele Irod cel Mare.

Locuitorii se ocupau cu creșterea animalelor, pescuitul, dulgheria și cultivarea pământului. Aveau familii numeroase și locuiau în sate și cetăți conduse de bătrâni și judecători. Se salutau cu binecuvântarea **Pace ție!**, însoțită de o închinăciune, o sărutare sau o îmbrățișare. Oaspeții erau primiți prin ungerea capului cu miresme și li se spălau picioarele. Ei respectau **Legea lui Moise**, iar **lăcașul principal de cult** era **Templul de la Ierusalim**. Aici, preoții aduceau jertfe lui Dumnezeu, iar în **sinagogi**, credincioșii se adunau pentru **rugăciune**, **citirea** și **explicarea Legii**. Paștile reprezintă cea mai importantă sărbătoare a evreilor, când se serbează trecerea prin Marea Roșie și eliberarea din robia egipteană.

Pentru noi, astăzi, Țara Sfântă reprezintă pământul pe care a pășit Domnul nostru Iisus Hristos și pe care l-a sfințit prin jertfa Sa, aducându-ne mântuirea. Este un teritoriu al culturii, al istoriei și al spiritualității pentru întreaga omenire.

Din înțelesurile textului

1. De ce Israelul se numește Țara Sfântă?
2. Ce evenimente importante din viața lui Hristos s-au petrecut în Țara Sfântă?
3. Care erau ocupațiile locuitorilor?
4. Unde participau oamenii la rugăciune?

Repere pentru suflet

- Israel sau Țara Sfântă este locul unde S-a născut și a trăit Domnul Iisus Hristos.
- Țara cuprindea trei provincii – Iudeea, Samaria și Galileea – și avea capitala la Ierusalim.
- Locuitorii se ocupau cu creșterea animalelor și cultivarea pământului.
- Credincioșii se adunau pentru rugăciune în sinagogi sau la Templul din Ierusalim.

Exersează cu bucurie

1 Realizează corespondența dintre indicii de spațiu de mai jos și evenimentele descoperite în imaginile date, după *model*. Notează soluțiile în caiet.

a) Râul Iordan

c) Muntele Tabor

e) Cetatea Betleem

g) Cetatea Capernaum

b) Marea Galileii

d) Grădina Ghetsimani

f) Cetatea Ierusalim

a

1. Botezul Domnului 2. Rugăciunea lui Iisus 3. Pescuirea minunată 4. Jertfa Domnului 5. Schimbarea la Față 6. Nașterea Mântuitorului

2 Realizează o hartă a Țării Sfinte sau accesează manualul digital și descarcă fișa care conține harta alăturată.

a) Așază pe hartă denumirile de pe post-itul de mai jos, folosindu-te de informațiile din textul lecției, după *model*.

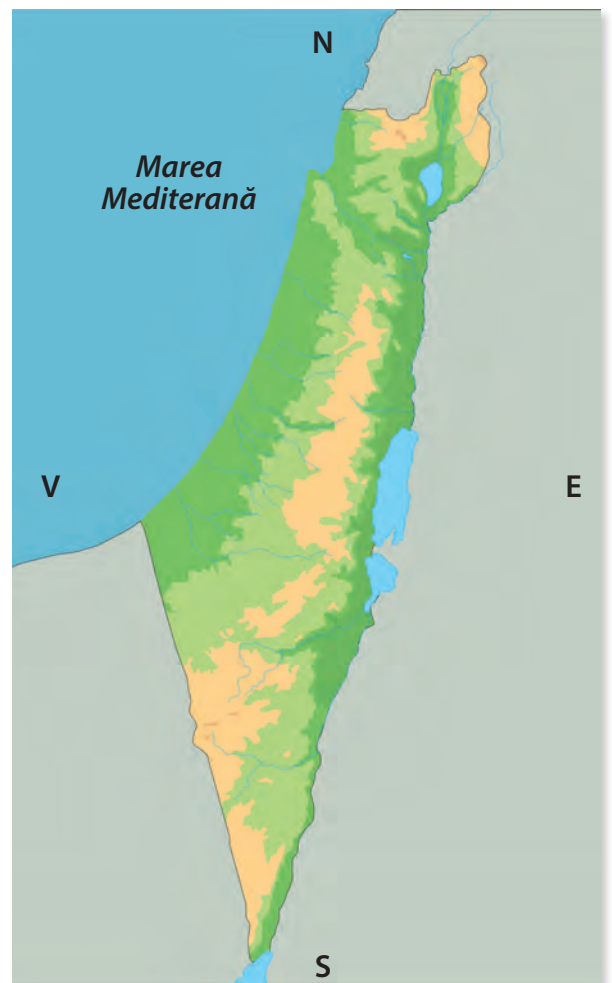
☒ Marea Mediterană	☐ Iudeea
☐ Fenicia	☐ Samaria
☐ Siria	☐ Galileea
☐ Râul Iordan	☐ Deșertul Arabic
☐ Marea Galileii	☐ Deșertul Sirian

b) Atașează fișa realizată la *portofoliu*.

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Iisus Hristos.
- Vizionează materialele propuse în manualul digital și discută în grup despre ce ai aflat nou.

3 **Investigație** Privește imaginile de mai jos. Descarcă din manualul digital fișa referitoare la fiecare dintre evenimentele/activitățile locuitorilor Țării Sfinte din vremea Mântuitorului Iisus Hristos.

- Documentează-te despre ocupațiile locuitorilor din Țara Sfântă, accesând internetul sau alte surse de informare (dicționare, enciclopedii ș.a.).
- Completează fișa cu informațiile descoperite.
- Atașează fișa completată la **portofoliu** .

I Culesul măslinelor

II Torcătoare

III Piatră de moară folosită la presarea măslinelor pentru obținerea uleiului

IV Șavot – sărbătoarea primirii Legii (Tora)

V Dulgher evreu

VI Rugăciune la sărbătoarea Pesah (Paște), suflător din șofar (corn de berbec – folosit în muzica de cult)

VII Păstor cu oile la pășunat

VIII Rugăciune la Zidul de Vest al Templului sau Zidul Plângerii

4 Poporul evreu utiliza ca formule de salut următoarele expresii, prin care invoca numele lui Dumnezeu: *Dumnezeu să fie cu tine!*, *Dumnezeu să aibă milă de tine!*, *Pace!* (*Șalom lekha*), iar ca salut la despărțire folosea *Mergi în pace!*

- Notează în caiet, după **model**, formule de salut, sub formă de binecuvântare, ale propriului popor.

Domnul să te aibă în pază!

_____

_____

_____

_____

_____

Reflectez!

5 Redactează un dialog, de 10-15 replici, în care să discuți cu prietenii despre sărbătoarea Paștelui evreiesc. Utilizează formulele de salut descoperite în exercițiul anterior.

Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos

■ Nașterea
Domnului

■ *Fecioara Maria,*
mozaic, Sfânta Sofia,
Constantinopol

Dicționar

întropare: a lua trup
omenesc, fiind
Dumnezeu și om
într-o singură
persoană

netulburat: (aici)
liniștit, blând
a (se) pogori: a (se)
cobori

În **iubirea Sa**, Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, S-a făcut om din bunătațe, ca să-L cunoaștem, așa cum era profețit: „Iată, Fecioara va lua în pânțe și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel” (Isaia 7, 14).

Părinții Ioachim și Ana au primit-o în chip minunat pe **Fecioara Maria** de la Dumnezeu, după multă rugăciune și post. Ea a fost dăruită lui Dumnezeu și a crescut la templu încă de la vârsta de trei ani.

În **viața sa**, Fecioara Maria era foarte serioasă în toate, netulburată, respectuoasă, plăcută la vorbă, vorbea puțin, era „repede la ascultare” și nu se mânia. Făcea veșminte de lână și stăruia în rugăciune, în citirea cărților sfinte, în post, în lucrul mâinilor și în toată virtutea. Era de o smerenie covârșitoare, motiv pentru care Dumnezeu a ales-o să Îl nască pe Fiul Său.

Vestea bună a întrupării și a nașterii a fost adusă Mariei de **îngerul Gavriil**, care i-a spus: „Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema” (Luca 1, 35). Sărbătoarea Bunei Vestiri este celebrată în Biserică pe 25 martie.

Nașterea lui Mesia cea mult așteptată a fost vestită oamenilor și păstorilor de la câmp prin îngeri care cântau: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Luca 2, 14). Pruncului Sfânt I s-au închinat și magii de la Răsărit, care au fost călăuziți de o stea minunată. Ei I-au dăruit aur — ca unui împărat, tămâie — ca unui mare arhiereu și smirnă — ca unui profet. Evenimentul Nașterii este serbat în Biserică pe 25 decembrie.

Pruncul Iisus este **Fiul lui Dumnezeu** și, în același timp, Fiul Mariei. De aceea, Sfânta Fecioară este numită **Născătoare de Dumnezeu**. Dreptul Iosif, care o ocrotea pe Sfânta Fecioară, îi purta de grijă copilului nou-născut. Iisus Hristos S-a născut în Betleemul Iudeii, într-o iesle, iar copilăria a petrecut-o în Nazaret. El a crescut în **ascultare** față de părinți și față de Dumnezeu, iar la vârsta de 12 ani a călătorit împreună cu familia la Templul din Ierusalim. Aici, El i-a uimit pe cărturarii templului cu înțelegerea, cunoașterea și răspunsurile Sale.

Urmând **modelul** de smerenie al Sfintei Fecioare, precum și pe cel de ascultare, cunoaștere și slujire al copilului Iisus Hristos, și noi devenim fii ai lui Dumnezeu, demni de Împărăția Sa cerească.

Din înțelesurile textului

1. Ce a profețit Isaia despre Fecioara Maria?
2. Care au fost calitățile prin care Sfânta Fecioară s-a remarcat înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor?
3. Când a avut loc Întruparea Domnului?
4. Cum este numită Fecioara Maria prin nașterea Fiului lui Dumnezeu?
5. Cu ce i-a uimit copilul Iisus pe învățătorii de la templu?

Repere pentru suflet

- Fecioara Maria s-a născut din părinții Ioachim și Ana ca rod al rugăciunii.
- Pentru viața sa deosebită, Fecioara Maria a fost aleasă de Dumnezeu să Îl nască pe Fiul Său.
- La Buna Vestire, a avut loc anunțarea Întrupării Domnului nostru Iisus Hristos.
- Fiul lui Dumnezeu S-a născut în ieslea din Betleem, Fecioara Maria fiind numită Născătoare de Dumnezeu.
- Iisus Hristos a copilărit în orașul Nazaret.
- La 12 ani, i-a uimit pe învățătorii de la templu cu priceperea și înțelepciunea Sa.

Exersează cu bucurie

1 Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri și transcrie-le în caiet doar pe cele adevărate, după *model*.

- A / F** a) Isaia a profetizat că Fiul lui Dumnezeu se va naște dintr-o fecioară.
- A / F** b) Zaharia și Elisabeta au fost părinții Fecioarei Maria.
- A / F** c) Fecioara Maria a slujit lui Dumnezeu încă de la vârsta de trei ani.
- A / F** d) Maica Domnului s-a remarcat înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor prin următoarele calități: ascultătoare, rugătoare, harnică, plăcută la vorbă, respectuoasă și smerită.
- A / F** e) Gavriil a fost îngerul care i-a adus Fecioarei vestea că a fost aleasă să-L nască pe Pruncul Sfânt.
- A / F** f) Prin întrupare, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om și a renunțat la dumnezeirea Sa.
- A / F** g) Nașterea Domnului s-a petrecut în cetatea Nazaret, unde Acesta a și copilărit.
- A / F** h) La Nașterea Domnului, îngerii I-au cântat „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”
- A / F** i) Prin comportamentul Său de copil cuminte și ascultător de părinți și de Dumnezeu, Domnul Hristos este un model pentru toți copiii lumii.

Buna Vestire

2 Realizează corespondența între imaginile și textele de mai jos. Notează în caiet soluțiile găsite.

1. Profetul Isaia

2. Nașterea Pruncului Sfânt

3. Îngerul Gavriil

4. Cei trei magi

5. Părinții Ioachim și Ana

- a) Ioachim și Ana o duc pe Fecioara Maria la Templul din Ierusalim.
- b) „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri.” (Luca 1, 35)
- c) „Și deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.” (Matei 2, 11)
- d) „Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel.” (Isaia 7, 14)
- e) Pruncul Sfânt S-a născut în ieslea din Betleem.
- f) La vârsta de 12 ani, Iisus a mers la Templul din Ierusalim.

3 Sintetizează noile cunoștințe dobândite în această lecție, răspunzând la următoarele cerințe.

Ce am învățat

- Notează în caiet trei idei principale ale lecției.
- Precizează ideea centrală a lecției.

Ce cred

- Exprimă-ți opinia în legătură cu cele trei idei notate de tine.
- Scrie o opinie despre rolul Maicii Domnului în viața ta.

Reflectez!

4 Analizează imaginile de mai jos, apoi rezolvă cerințele.

Icoana Nașterii în peșteră

Palat

Plic pentru scrisoare

- Prezintă-ți opinia despre hotărârea Domnului de a Se naște într-un spațiu smerit și nu într-un palat.
- Scrie o scrisoare Pruncului divin, de minimum 10 rânduri, în care să-ți exprimi mulțumirea că a acceptat să vină în lume pentru noi, ca să ne mântuiască.

5 Rezolvă următoarele cerințe.

- Scrie în caiet darurile pe care ai vrea să l le oferi Pruncului divin.
- Notează în caiet darurile/calitățile pe care ai vrea să ți le ofere Maica Domnului pentru a te învăța cum să te porți asemenea ei.

Manualul digital

- Realizează un desen sau o descriere a Maicii Domnului care să aibă titlul *Smerenia Maicii Domnului*. Pentru inspirație, descarcă și rezolvă fișa propusă în manualul digital .
- Așază desenul/descrierea în portofoliu .

Botezul Domnului

Unitatea I

LECȚIA 3

■ Botezul Domnului în apa Râului Iordan

■ Sfântul Ioan Botezătorul

Dicționar

asceză: efortul de a atinge desăvârșirea morală
cingătoare: curea
Epifanie: arătare a Sfintei Treimi oamenilor

Sfântul Ioan Botezătorul, fiul preotului Zaharia și al Elisabetei, născut ca dar pentru rugăciunile părinților, a fost **cel mai mare proroc** care s-a născut vreodată. Înșuși Mântuitorul Hristos spune: „Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul” (Matei 11, 11). De asemenea, prorocul Maleahi, în Vechiul Testament, afirma: „Iată, Eu trimit pe îngerul Meu și va găti calea înaintea feței Mele” (Maleahi 3, 1). **Ioan Botezătorul** a fost Înaintemergătorul Domnului, deoarece a ieșit înaintea lui Hristos în lume, pregătind oamenii pentru venirea Acestuia.

Pentru viața sa de asceză, trăită în deșert, a fost numit **înger în trup**. Era îmbrăcat cu o haină din păr de cămilă, avea cingătoare de piele în jurul mijlocului și se hrănea cu miere sălbatică și lăcuste (Marcu 1, 6)*. Sfântul Ioan le cerea oamenilor **să se pocăiască și să-și îmbunătățească** relațiile dintre ei. Astfel, vameșilor le cerea să nu pună taxe mai mari decât era îngăduit, soldaților – să nu asuprească pe nimeni și să se mulțumească doar cu leafa, iar celor care aveau mai multe bucate le cerea să dea din ele celor nevoiași și flămânzi.

Sfântul Ioan îi boteza pe oameni cu apă, în râul Iordan, îndemnându-i: „Pocăiți-vă, că s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei 3, 2). El a fost trimis de Dumnezeu să facă această lucrare ca să-L arate oamenilor pe Mesia: „Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt” (Marcu 1, 8).

Pe când Sfântul Ioan boteza, **Însuși Domnul Iisus Hristos** a venit la el să primească **botezul**. Deși Ioan se considera nevrednic, la îndemnul Domnului, a acceptat: „Iar botezându-Se Iisus, când ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Duhul lui Dumnezeu S-a văzut pogorându-Se ca un porumbel și venind peste El. Și iată, glas din ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit»” (Matei 3, 16-17). Astfel, prin Hristos, Dumnezeu Tatăl își arată iubirea pentru întreaga omenire.

După botez, Sfântul Ioan, văzându-L pe Iisus, a exclamat: „Iată Mielul lui Dumnezeu!” (Ioan 1, 36). Prin urmare, el a profetizat că Hristos este Mielul care ridică păcatele lumii.

La Botezul Domnului S-a arătat întreaga **Sfântă Treime**, descoperire divină numită **Epifanie**.

Astăzi, botezul creștin se realizează în numele Sfintei Treimi, adică în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Boboteaza sau Botezul Domnului se serbează în Biserică pe 6 ianuarie.

Din înțelesurile textului

1. Cine a fost Sfântul Ioan Botezătorul?
2. Ce le cerea el oamenilor?
3. Cum a avut loc Botezul Domnului?
4. Cum se realizează botezul creștinilor?

* Consultă fișa din manualul digital.

Repere pentru suflet

- Sfântul Ioan Botezătorul, ca Înaintemergător, a pregătit oamenii pentru venirea Mântuitorului, cerându-le să se pocăiască.
- Pentru viața sa deosebită, Sfântul Ioan a fost numit *înger în trup*.
- Sfântul Ioan L-a botezat pe Domnul Iisus Hristos în apa Râului Iordan.
- El a profețit că Hristos este Mielul care ridică păcatele lumii.
- La Botezul Domnului, S-a arătat Sfânta Treime.

Exersează cu bucurie

1 Selectează varianta corectă, după *model*.

I. Cel mai mare proroc care s-a născut vreodată a fost:

- a) Maleahi;
- b) Daniel;
- c) Sfântul Ioan Botezătorul;
- d) Sfântul Ilie.

II. Pentru viața deosebită pe care a dus-o, Cel care L-a botezat pe Domnul Iisus a fost numit:

- a) înger în trup;
- b) înger în cer;
- c) suflet de înger;
- d) suflet de sfânt.

III. Oamenii primeau botezul pocăinței în:

- a) Marea Moartă;
- b) Pârâul Cherit;
- c) Râul Iordan;
- d) Marea Mediterană.

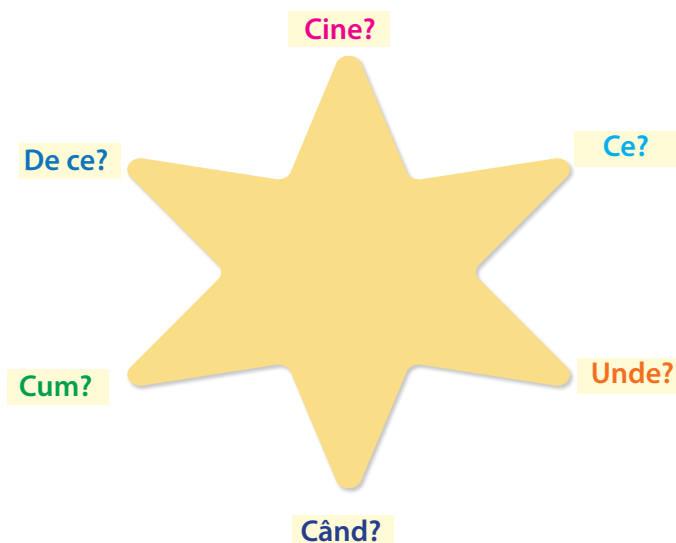
IV. La Botezul Domnului Iisus, Sfântul Duh S-a pogorât din cer sub formă de:

- a) limbi de foc;
- b) înger;
- c) flacăără;
- d) porumbel.

2 Lucrează împreună cu un coleg/o colegă!

Unul dintre voi adresează întrebări de tipul celor așezate în vârfurile steluței de mai jos, celălalt răspunde pe baza informațiilor din textul lecției, apoi rolurile se inversează, după *model*.

- Cine s-a născut ca dar al rugăciunii părinților?
- Sfântul Ioan Botezătorul s-a născut ca dar al rugăciunii părinților săi.

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre Botezul Domnului și despre Sfântul Ioan Botezătorul.
- Vizionează materialele propuse în manualul digital și discută în grup despre ce ai aflat nou.

- 3 Notează în caiet trei acțiuni ale Sfântului Ioan Botezătorul. Propune-ți trei manifestări pe care să le împlinești, după *model*.

3 acțiuni ale Sfântului Ioan Botezătorul

- Sfântul Ioan Botezătorul ținea post.
→
→
→

3 manifestări din viața ta

- Voi ține post alături de familia mea.
→
→
→

Reflectez!

- 4 Citește textul:

Râul Iordan

„În Iordan, botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat, că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te; și Duhul, în chip de porumbel, a adevărit întărirea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ai luminat, slavă Ție.”

Troparul Botezului Domnului

Rezolvă următoarele sarcini:

- Discută cu profesorul de Religie și cu ceilalți colegi despre importanța arătării Sfintei Treimi la Botezul Mântuitorului Hristos.
- Notează, pe o fișă, un alt moment din istoria omenirii în care s-a arătat oamenilor Sfânta Treime.
- Realizează un desen în care să surprinzi momentul Botezului Domnului Iisus.
- Atașează la *portofoliu* fișa și desenul tău.

5

Sfântul Ioan Botezătorul

„În Orient, când cineva purta hainele lungi și largi și era încins cu o curea însemna că era gata să lucreze. De aceea, haina austeră pe care o purta Sfântul Ioan ne arată pocăința necesară nouă, oamenilor, și lipsa de comoditate. Cureaua cu care era încins semnifica abandonarea patimilor și dăruirea totală lui Dumnezeu.”

*Preafericitul Părinte Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române*

Pornind de la citatul de mai sus, rezolvă următoarele cerințe.

- Alcătuiește un text, de cel puțin cinci rânduri, în care să precizezi de ce crezi că l-a ales Dumnezeu pe Sfântul Ioan să îl boteze pe Domnul Iisus și să fie prezent în momentul arătării Sfintei Treimi.
- Realizează un desen care să îl surprindă pe Sfântul Ioan Botezătorul așa cum este descris în textul dat. Atașează desenul la *portofoliu* .

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre predica Sfântului Ioan Botezătorul și Botezul Domnului Iisus Hristos.
- Așază fișele în *portofoliu* .

Iisus Hristos, Învățătorul lumii

■ Iisus Hristos,
Învățătorul
lumii

■ Iisus Hristos

Domnul nostru Iisus Hristos este **Învățătorul** și Lumina lumii. El și-a început activitatea publică învățând oamenii despre Împărăția cerurilor (Matei 4, 17). Domnul Iisus îi învăța pe oameni în **mod direct**, în sinagogi, făcând **minuni** deosebite, tămăduindu-i de diferite boli și neputințe, încât s-a dus vestea despre El chiar și în Siria. Îi aduceau la El pe toți cei aflați în suferință. Mulțimi de oameni mergeau după El din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan, deoarece **cuvântul** Său era însoțit de **pilde și minuni**.

În Predica de pe Muntele Galileii, Domnul Hristos ne-a învățat cele nouă **Fericiri**. Ca trepte spre sfințenie, fiecare fericire ne prezintă câte o virtute, precum mila, curăția inimii, blândețea sau iubirea.

Domnul Hristos ne-a învățat să-i iubim pe toți oamenii, inclusiv pe cei care ne fac rău, asemenea modelului pe care El ni l-a oferit prin jertfa Sa. Astfel, ne-a dăruit **marea poruncă a iubirii**, spunând: „**Să vă iubiți unul pe altul precum v-am iubit Eu**” (Ioan 15, 12). Ne-a învățat ca, atunci când facem rugăciuni, milostenii și ținem post, să fie spre lauda lui Dumnezeu și nu ca să fim lăudați de oameni.

Dragostea față de semeni o putem arăta prin **fapte** și prin **comportament**, așa cum ne-am dori să se poarte aceștia cu noi. Mântuitorul a folosit deseori **pilda** în cuvântările Sale pentru ca mesajul să fie mai ușor de înțeles. El ne-a spus că acela care Îi **împlinește cuvântul** se aseamănă cu bărbatul înțelept care și-a clădit casa pe stâncă și, venind ploaia și furtuna, ea nu a căzut. Iar cine nu împlinește cuvântul Său se aseamănă cu omul nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip și, venind ploaia și furtuna, ea s-a dărâmat (Matei 7, 24-27).

Pentru a vesti cuvântul Său, Domnul Iisus **a chemat** la apostolat pe Andrei și pe Simon, pe care l-a numit Petru, pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, apoi pe Filip, Bartolomeu, Matei, Toma, Iacov al lui Alfeu, Levi, Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul (Matei 10, 2-4). Ei aveau să ducă mai departe cuvântul Său mai întâi poporului evreu, iar mai apoi, după Pogorârea Duhului Sfânt, când au fost întăriți cu putere de la Dumnezeu, s-au îndreptat către celelalte popoare.

Ascultând și împlinind marea poruncă a iubirii, dată de Învățătorul Suprem, vom moșteni **Împărăția cerurilor**.

Din înțelesurile textului

1. Cine este Iisus Hristos?
2. Care sunt modalitățile prin care i-a învățat pe oameni?
3. Care este cea mai mare poruncă a Domnului Hristos?
4. Pe cine a chemat Domnul la apostolat?

Dicționar

minune: fenomen ieșit din comun atribuit lui Dumnezeu

nechibzuit: lipsit de judecată, de înțelepciune

pildă: ceea ce poate servi cuiva drept învățătură, drept model de urmat

virtute: puterea sufletului de a înfrunta răul și de a face binele

Repere pentru suflet

- Domnul Iisus Hristos este Învățătorul și Lumina lumii.
- El îi învață pe oameni prin pilde și minuni.
- Hristos ne-a învățat să ne iubim unii pe alții precum ne-a iubit El.
- Iubirea față de semenii se manifestă prin fapte și comportament.
- Hristos a ales 12 apostoli pentru a transmite învățătura Sa întregii lumi.

Exersează cu bucurie

1 Grupează corespunzător imaginile de mai jos, conform categoriilor date.

I. Minuni

Vindecarea slăbănogului de la Viteza

Pilda risipitorului

Pilda samarineanului milostiv

Vindecarea slăbănogului din Capernaum

Pilda celor zece fecioare

Vindecarea leproșilor

Pilda semănătorului

Vindecarea orbului

2 Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri, după **model**.
Transcrie-le în caiet.

- A / F a) Mântuitorul Hristos și-a ales 12 Apostoli, pe care i-a pregătit pentru a-i trimite în lume.
- A / F b) În centrul învățării Domnului se află marea poruncă a iubirii.
- A / F c) Rugăciunea, postul și milostenia sunt fapte mai puțin importante în dobândirea mântuirii.
- A / F d) Dragostea față de semenii se demonstrează doar prin cuvinte.

Cei 12 Apostoli

3 Selectează varianta corectă, după *model*.

I. Domnul Iisus Hristos este numit:

- a) Profetul voii lui Dumnezeu;
- b) Dumnezeu Mângâietorul;
- c) Învățătorul și Lumina lumii.

II. În Predica de pe munte, Domnul Iisus Hristos ne-a învățat:

- a) cele nouă Fericiri;
- b) cele zece porunci;
- c) legile civile ale societății.

III. Învățătura Domnului Hristos este despre:

- a) predică, vindecare, muncă și pace;
- b) predică, vindecare, comportamente frumoase;
- c) iubire, rugăciune, post și milostenie.

Predica de pe munte

IV. Dragostea față de semenii o arătăm prin:

- a) cadouri;
- b) fapte și comportament;
- c) cuvinte frumoase.

V. Cei care împlinesc cuvântul lui Dumnezeu se aseamănă cu:

- a) bărbatul înțelept care a zidit casa pe stâncă;
- b) bărbatul evlavios;
- c) bărbatul rugător.

VI. Domnul Iisus Hristos a chemat la apostolat pe:

- a) cei 12 ucenici;
- b) cei cărora le făcea bine;
- c) cei aleși dintre învățați.

4 Completează spațiile libere, folosind cuvintele potrivite indicate între paranteze, după *model*. (*tine, aproapele, poruncă, mare, cugetul, inima*)

„«Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată *inima* ta, din tot sufletul tău, din tot ... tău și din toată puterea ta.» Aceasta este cea dintâi. ... Iar a doua e aceasta: «Să iubești pe ... tău ca pe ... însuși». Mai ... decât acestea nu este altă poruncă.” (Marcu 12, 30-31)

Reflectez!

5 Pornind de la următorul citat biblic, rezolvă cerințele:

„Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatăcă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele și peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepți și peste cei nedrepți.” (Matei 5, 44-45)

- a) Identifică patru atitudini pozitive recomandate de Domnul Iisus Hristos.
- b) Scrie motivul pentru care Dumnezeu se manifestă în același mod față de cei buni și față de cei răi.
- c) Amintește-ți o situație în care ți-ai manifestat dragostea prin iertare, față de cineva care ți-a greșit. Spune cum ți-ai simțit sufletul după ce ai iertat.
- d) Formulează o scurtă rugăciune prin care-l ceri lui Dumnezeu să-ți dea putere să-i ierți pe cei care te supără.

6 Descoperă frumusețea textului biblic de la *Matei, capitolele 5, 6 și 7*, pentru a-ți îmbunătăți relația cu semenii.

Investigație

- a) Accesează *Biblia online* pe site-ul www.bibliaortodoxa.ro sau împrumut-o de la bibliotecă.
- b) Citește *Predica de pe munte* a Mântuitorului Iisus Hristos.
- c) Notează în jurnal virtuțile pe care le-ai descoperit la *tine* și ai vrea să le dezvolți.

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre Iisus Hristos, Învățătorul lumii.
- Așază fișele în *portofoliu*

Iisus Hristos, Mântuitorul lumii

- *Învieria Domnului, Biserica din Capernaum, Israel*

- *Răstignirea pe cruce*

Iisus Hristos este **Mântuitorul lumii** și ne-a învățat să pășim pe urmele Lui zicând: „Învățați-vă de la Mine, că sunt **blând** și **smerit** cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). El a rostit *Pilda Păstorului celui bun*, care Își pune sufletul pentru oile Sale, care Își cunoaște turma și o iubește. Este **Fiul lui Dumnezeu** și adevăratul păstor și le dă celor care cred în El lumină și viață.

Mântuitorul l-a înviat pe Lazăr în Betania, apoi **a intrat solemn în Ierusalim**, pe un mânz de asină. A fost întâmpinat de popor cu mult entuziasm. El le-a vorbit oamenilor despre rezultatele mântuitoare ale jertfei, prin asemănarea cu bobul de grâu care nu rodește dacă nu moare când este pus în pământ. De aceea, iubirea jertfelnică dintre noi, oamenii, trebuie să aibă ca model pe cea a Domnului Hristos.

La ultima cină cu ucenicii Săi, numită **Cina cea de Taină**, Domnul a instituit dumnezeiasca Euharistie. Apoi, Mântuitorul a mers în Grădina Ghetsimani, împreună cu apostolii, ca să se roage. Aici, El a fost prins, în urma trădării lui Iuda Iscarioteanul, și arestat. A fost dus la arhiereul Ana, apoi la Caiafa, unde era adunat sinedriul, care l-a judecat și l-a condamnat la moarte.

La decizia guvernatorului roman, Pilat, după ce a fost biciuit, **Mântuitorul Iisus Hristos a fost răstignit** pe cruce între doi tâlhari. Pe cruce fiind, Mântuitorul S-a rugat pentru cei care l-au făcut rău: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac” (Luca 23, 34). După moartea Sa, Iosif și Nicodim, prietenii Săi, l-au uns trupul cu miresme, l-au înfășurat în giulgiu și l-au așezat într-un mormânt nou.

A treia zi, duminică, Domnul **Hristos a înviat** și s-a descoperit femeilor mironosițe, precum și Sfinților Apostoli. Apoi, S-a arătat acestora din urmă de mai multe ori și i-a încredințat că El este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, Cel care S-a coborât la iad – eliberându-i pe cei de acolo – și a deschis raiul pentru toți oamenii.

Sărbătoarea **Învierii Domnului**, numită și **Sfintele Paști**, este serbată în fiecare an timp de trei zile, precum și în fiecare duminică, fiind cea mai mare bucurie a creștinilor din întreaga lume.

În cadrul Sfintei Liturghii, prin lucrarea minunată a Duhului Sfânt, pâinea și vinul devin **Trupul și Sângele Domnului**. Astfel, Domnul Hristos ni Se dăruiește spre **mântuire**, iar noi Îi mulțumim, primind în inima noastră acest dar cu toată simplitatea, aducând bucurie lui Dumnezeu.

Din înțeleșurile textului

1. Ce ne-a învățat Iisus Hristos, Mântuitorul lumii?
2. Ce face Păstorul cel bun pentru turma Sa?
3. Ce devin pâinea și vinul de la Cina cea de Taină prin lucrarea Duhului Sfânt?
4. Ce evenimente au urmat în viața Mântuitorului Hristos după intrarea în Ierusalim?
5. Ce s-a întâmplat prin coborârea Domnului Iisus Hristos la iad?

Repere pentru suflet

- Mântuitorul ne-a învățat să fim asemenea Lui și ne-a spus *Pilda Păstorului celui bun*, ca exemplu pentru noi.
- La ultima Cină cu ucenicii Săi, Iisus Hristos a instituit Sfânta Euharistie.
- După ce S-a rugat în Grădina Ghetsimani, Mântuitorul a fost prins, judecat, condamnat și răstignit. A murit și a fost îngropat, apoi S-a coborât la iad și a deschis raiul.
- A treia zi de la răstignirea Sa pe cruce, Mântuitorul Hristos a înviat, apoi S-a descoperit femeilor mironosițe și Sfinților Apostoli.
- Sărbătoarea Învierii Domnului este cea mai mare bucurie pentru creștini.

Exersează cu bucurie

1 Așază în caiet, în ordine cronologică, următoarele evenimente din viața Mântuitorului Iisus Hristos, după *model*.

k-1

a) rugăciunea din Grădina Ghetsimani	f) judecarea și condamnarea
b) coborârea la iad și deschiderea raiului	g) trădarea și prinderea
c) Cina cea de Taină	h) Învierea
d) descoperirile către femeile mironosițe și Sfinții Apostoli	i) Îngroparea
e) moartea	j) Răstignirea
	k) Intrarea în Ierusalim

Intrarea în Ierusalim a Domnului

Cina cea de Taină

Rugăciunea din Grădina Ghetsimani

2 Desenează în caiet un ciorchine. Scrie însușirile Domnului Iisus Hristos descoperite în textul lecției, după *model*.

3 Rezolvă cerințele de mai jos.

a) Știind că fiecărei litere îi corespunde un număr, rezolvă careul de mai jos. Scrie soluția în caiet.

Â = 1	H = 2	I = 3	L = 4	M = 5	N = 6	O = 7	R = 8	S = 9	T = 10	U = 11		
3	3	9	11	9		2	8	3	9	10	7	9
5	1	6	10	11	3	10	7	8	11	4		

b) Alcătuieste o rugăciune, de 30-50 de cuvinte, al cărei titlu să fie soluția careului de mai sus. Așază rugăciunea la [portofoliu](#).

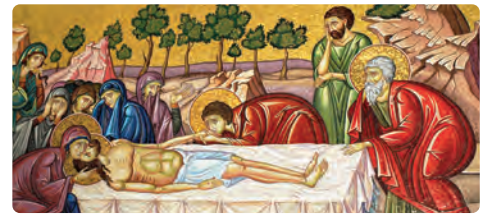

■ Coborârea Domnului de pe cruce

Reflectez!

4 Citește cu atenție textul evanghelic de mai jos, apoi răspunde cerințelor.

„Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.” (Ioan 3, 16-17)

■ Punerea Domnului în mormânt

- Imaginează-ți că trăiești în vremea Domnului Iisus și ești avocatul Său în fața guvernatorului Pilat. Ce argumente ai aduce în apărarea Mântuitorului tău? Prezintă-ți pledoaria în fața clasei.
- Alcătuieste un text, de minimum 50 de cuvinte, cu titlul „Mulțumesc, Doamne Iisuse, pentru că Te-ai coborât în lume pentru mine”.
- Copiază textul evanghelic de la Ioan 3, 16-17 pe o fișă și adaugă-l la [portofoliu](#).

5 Rezolvă, în pereche cu colegul de bancă, următoarele cerințe.

- Alcătuiți o listă de cel puțin cinci cuvinte din câmpul lexical al *mântuirii* (ex.: *credință*).
- Utilizând termenii găsiți, realizați portretul omului care pășește pe urmele Domnului Hristos.

☒	-----
☐	-----
☐	-----
☐	-----
☐	-----
☐	-----
☐	-----

6 Moment de introspecție

Într-o pagină de jurnal, fă o analiză a săptămânii trecute din perspectiva realizărilor tale pe plan spiritual, pe care urmărești să le obții, răspunzând la întrebările de mai jos.

- Care sunt faptele mele bune din această săptămână?
- Pentru ce anume sunt mulțumit de mine?
- Ce aș fi putut să fac, dar nu am reușit?
- Ce am învățat?
- Ce aș reuși să fac mai bine săptămâna viitoare?

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre Iisus Hristos, Învățătorul lumii.
- Așază fișele în [portofoliu](#).

Înălțarea Domnului Iisus Hristos

■ Înălțarea Domnului

■ Pogorârea Sfântului Duh

Dicționar

episcop: grad în ierarhia bisericească
a hirotoni: a face pe cineva diacon, preot, arhieru

Domnul Iisus Hristos, după Învierea Sa din morți, S-a arătat apostolilor timp de patruzeci de zile și a vorbit cu ei despre Împărăția lui Dumnezeu. Le-a poruncit să nu se îndepărteze de Ierusalim, ci să aștepte trimiterea Duhului Sfânt pentru ca ei să poată răspândi învățătura Sa pe tot pământul. Apoi, sub privirile ucenicilor, **S-a înălțat la cer**, de pe Muntele Măslinilor.

La zece zile după Înălțare, **Duhul Sfânt S-a pogorât** asupra apostolilor. Astfel, „din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședea ei. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi” (Fapte 2, 2-4).

Fiind întăriți cu puterea Duhului Sfânt, **apostolii** au plecat în **misiune** pentru a-L face cunoscut pe Iisus Hristos pretutindeni în lume. Pe unde treceau, ei au hirotont episcopi, preoți și diaconi, aceștia transmițând mai departe învățătura Domnului. Astfel, ia ființă Biserica, pentru ca, prin ea, noi să ne înălțăm spiritual la Dumnezeu, să devenim membri ai Împărăției veșnice. Această Împărăție a iubirii, Iisus Hristos a încredințat-o la Cina cea de Taină, prin apostoli, întregii omeniri, zicând: „Eu vă rânduiesc vouă Împărăție, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu, ca să mâncați și să beți la masa Mea, în Împărăția Mea” (Luca 22, 29-30).

Biserica împlinește această lucrare în și prin **Sfânta Liturghie**, unde creștinii, prin Sfânta Euharistie, intră în Împărăția cerurilor, unindu-se cu Iisus Hristos. Întreaga Sfântă Liturghie este o „aducere aminte” a vieții lui Hristos și **trăirea prezenței Lui**. Participând la Taina Sfintei Euharistii, prin trăire, noi renaștem și creștem în sfințenie prin Duhul Sfânt, înfăptuind voia lui Dumnezeu „precum în cer și pe pământ” (Matei 6, 10). Toată Liturghia este o mișcare continuă și o înălțare a noastră din lumea aceasta în Împărăția lui Dumnezeu.

La sărbătoarea Înălțării Domnului este marcată și Ziua Eroilor neamului, care sunt pomeniți pentru jertfa lor.

Din înțelesurile textului

1. Când a avut loc Înălțarea Domnului la cer?
2. Unde s-a petrecut evenimentul Înălțării?
3. Cum S-a pogorât Duhul Sfânt asupra apostolilor?
4. Ce misiune au primit apostolii? Dar urmașii acestora?
5. Ce reprezintă Sfânta Liturghie pentru viața Bisericii?

Repere pentru suflet

- La 40 de zile după Înviere, Domnul Iisus Hristos S-a înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor.
- La zece zile după Înălțare, S-a pogorât Duhul Sfânt peste apostoli, întemeind Biserica.
- Apostolii au răspândit învățătura lui Hristos în întreaga lume.
- Episcopii, preoții și diaconii sunt urmașii apostolilor și Îl dăruiesc pe Hristos oamenilor prin Sfânta Euharistie.

Exersează cu bucurie

1 Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri, după *model*.

- A / F** a) Domnul Iisus Hristos S-a înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor.
A / F b) Înălțarea Domnului la cer a avut loc la cincizeci de zile după Înviere.
A / F c) Duhul Sfânt S-a pogorât peste apostoli în chip de limbi ca de foc.
A / F d) Duhul Sfânt le-a dat apostolilor darul de a vorbi în diverse limbi.
A / F e) Apostolii au primit de la Hristos misiunea de a vesti lumii cuvântul Său.
A / F f) La Înălțarea Domnului, a luat ființă Biserica în care ne putem mântui.
A / F g) În Sfânta Liturghie, ne unim cu Hristos prin Sfânta Euharistie.

2 Ordonează cronologic ideile lecției.

- a) Având puterea Duhului Sfânt, apostolii au răspândit în lume învățătura Mântuitorului.
b) Domnul Iisus Hristos S-a arătat apostolilor timp de patruzeci de zile.
c) Astăzi, episcopii, preoții și diaconii continuă misiunea apostolilor prin Sfânta Liturghie.
d) În a patruzecia zi după Înviere, Domnul Iisus Hristos S-a înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor.
e) La zece zile după Înălțarea la cer a Domnului, Duhul Sfânt S-a pogorât peste Sfinții Apostoli, întemeind Biserica creștină.

3 Notează în caiet ordinea desfășurării evenimentelor ilustrate mai jos.

1. Pogorârea Duhului Sfânt

2. Înălțarea Domnului

3. Întemeierea Bisericii

4. Cina cea de Taină

5. Sfânta Liturghie

6. Apostol în misiune

Manualul digital

- Completează fișele propuse în manualul digital pentru a afla mai multe despre Înălțarea Domnului Iisus Hristos.
- Vizionează materialele video propuse în manualul digital și discută în grup despre ce ai aflat nou.
- Citește textele propuse în manualul digital. Atașează fișele rezolvate la *portofoliu*.